

Linedance

Om Linedance

Namnet framkallar en association med en lindans, en akrobatisk cirkuskonst, men verkligheten är enklare. Line dance betyder nämligen "dans på rad".

Berättelser om hur Line dance blev till är många, alla är intressanta och har inte mycket med varandra att göra. Första iakttagelser av synkroniserad individuell dans har man sett redan på 70-talet, då det uppstod ett antal diskodanser som förevigades av John Travoltas filmer Saturday Night Fever och Staying Alive. Om Line dance som sådan föddes i en amerikansk landsortsbar pga tjejbriest eller på en fotbollsstadion pga platsbrist är ovidkommande.

Begreppet Line dance var så gott som okänt i Sverige för 15 år sedan. Idag minns säkert många människor att de sett ett gäng westernklädda individer uppställda i flera led och framföra enkla danssteg till countrymusik på någon festival eller gatufest runtom i Sverige. Med hattar, boots och tummarna under läderbältet. Folkligt och anspråkslöst i bästa fall. Eller är det?

Bild: Social dans under en Line Dance tävling
Foto: Zuzana Cortova © DSF 2007

Hur går det till?

Line dance (vidare förkortad till LD) är en individuell dans. Utan partner. Med fasta koreografier skapade av koreografer och detaljbeskrivna i s.k. "stepsheets". De flesta koreografier har en omfattning på 32, 48 eller 64 takter (men det finns många undantag) och dansas i en oavbruten serie så länge musiken spelar. Linedansarna lär sig dessa koreografier på danskurser i takt av 5-10 danser per termin. En kurs i LD är aldrig ett självändamål, man går en kurs för att komma ut och dansa med andra på olika events, tävlingar eller LD-diskotek.

I Line dansens barndom på 80-talet, då dansen börjat sprida sig i USA, var koreografierna enkla och i högsta grad lokala. Ett par steg framåt, bakåt, shuffle steps (triple steps) till sidorna, någon $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ vändning och det hela till country rock i 120 – 160 BPM tempo. Det är först i andra halvan av 80-talet då lyckade och populära koreografier började få spridning över USA. Eftersom flera olika danser kunde koreograferas till samma populära musikstycke, blev det nödvändigt att skriva ner koreografier och publicera dem samt ge danserna ett unikt namn.

Idag är LD mycket mer än några enkla steg fram och bak.

I början av 90-talet korsade LD Atlanten och fick rejält fotfäste i Storbritannien och senare i Nederländerna och andra länder såsom Tyskland och Sverige. De europeiska Linedansarna skulle inte länge nöja sig med de enkla koreografierna för cowboys och dansens stora omvandling var igång. Framförallt i UK utsattes LD tidigt för korsbefruktning med all den dans som redan funnits i samhället. Det började skrivas alltmer stilrena danser med alltmer sofistikerade stegkombinationer till populär och modern dansmusik. Danserna standardiserades för att matcha (vara i fräs med) sin egen musik. För att klara dansernas ökande svårighetsgrad, har koreografer och dansinstruktörer börjat utbilda sig i dansteknik som redan funnits tillgänglig från klassisk och modern dans.

Tävlingsverksamheten

LD började öka lavinartat när den vunnit stadsbefolkningens hjärta. Klubbar har bildats och så småningom även nationella förbund. Kvaliteten på LD har börjat uppleva markanta förbättringar inte minst när det började tävlas i LD. Till exempel [CWDC](#) som är arrangör av de brittiska nationella mästerskapen, behöver hyra stora inomhusarenan i Wembley för att kunna hantera storleken på finalen i brittiska mästerskapen. Kvalificerande deltävlingar till denna final pågår hela året. Inte undra på det, det uppskattas finnas över en miljon Linedansare i Storbritannien (UK).

Även det amerikanska nationella och internationella förbundet för Country & Western dans [UCWDC](#) upptäckte populariteten med LD och släppte in dansen i sina världsmästerskap. Första gången det gick ett världsmästerskap i LD var 1997. Idag finns det regionala, nationella och internationella Country & Western danstävlingar i både USA och i de flesta europeiska länderna samt övriga kontinenter. Ett flertal [världsförbund](#) håller årliga världsmästerskap.

Bild: Emma Milling, världsmästare 2006
Foto: Zuzana Cortova © DSF 2007

Line dance och IT

I Storbritannien har LD en egen månadstidning, [The Linedancer Magazine](#), utgiven i Southport. Det som började som en enkel hobbytidning för engelska Linedansare har idag prenumeranter över hela världen och en stor kommersiell [hemsida](#). I abonnemanget finns tillgång till en stor databas över dansbeskrivningar, rankinglistor etc. *The Linedancer Magazine* är idag världens största informationsplattform för LD.

Internet i övrigt har spelat stor roll för spridningen av LD. Idag finns det gott om Internetbaserade dansbibliotek och forum för Linedansare. Så gott som varenda europeisk LD klubb har en hemsida som skyltfönster för LD och mötesplats för sina medlemmar. Dansklubbarna idag nätverkar genom olika samarbetsprojekt i form av regionala forum och träffpunkter, där dansinstruktörerna kan samordna sina dansprogram. Detta så att dansarna i största möjliga utsträckning kan hälsa på i andra klubbar, gå på olika dansevenemang och kunna dansa tillsammans.

Line dance organiseras i Sverige

Sverige kom i kontakt med Linedance i början på 1990-talet. Svenskar på besök i USA och Storbritannien hade sett LD och vissa blev sugna att prova på här hemma. *Square dance* hade sedan tidigare varit etablerad i Sverige och en hel del LD kom in i Sverige med squaredansens hjälp, med s.k. "callers" och dansare som upptäckt LD utomlands. De första klubbarna började bildas i Norrland, Skåne och snart därefter i Stockholmområdet. 1998 träffades ett antal klubbar och bildade det nu nedlagda *Swedish Country & Western Dance Association* (SCWDA), ett nationellt riksförbund som skulle organisera all Country & Western dans. Snart stod det dock klart att LD skulle stå för nästan 100% av verksamheten. I andra europeiska länder hade liknande nationella förbund bildats och dominerades också helt av LD. SCWDA inledde tidigt samarbete med den amerikanska motsvarigheten UCWDC och därmed inleddes också tävlingsverksamheten inom Country & Western dansen i Sverige. Första SM i Country & Western dans gick 1998 i Hudiksvall. Som mest har Sverige haft tre (3) sanktionerade UCWDC tävlingar om året fram till 2005. *Worlds XIV 2006 gick för övrigt i Sverige.*

Line dance och DSF

SCWDA upplevde en stor tillströmning av nybildade klubbar och som mest bestod SCWDA av ett 100-tal klubbar med c:a 8000 dansare. Även utanför SCWDA fanns gott om ideella föreningar och privata dansklubbar. SCWDA:s verksamhet plågades tyvärr av interna konflikter och ekonomiska problem, som till slut ledde till att förbundet upplöstes våren 2006. Under tiden har Line dance dock fortsatt att växa, vilket betyder att det idag är svårt att inventera antalet klubbar eller dansutövare. En sober uppskattning kan vara att det idag (2007) finns runt 150 klubbar med 15 000 dansare i Sverige. UCWDC sanktionerar fortfarande tävlingar i Europa i samarbete med lokala arrangörer.

Samtidigt som SCWDA upplöstes bröt sig ett antal landsorganisationer i Europa ur UCWDC och bildade ett nytt förbund, [World Country Dance Federation](#) (WCDF). Det finns också en organisation med bas i UK, [Masters In Line](#) (MIL). Även dessa organisationer anordnar nationella tävlingar och sina egna "World Championships".

Fotnot: Sedan 2007 administreras Linedance som ny dansgren av [Svenska Danssportförbundet](#). Konstateras att fler och fler linedanceföreningar nu ansluter sig till DSF. Än så länge finns ingen befintlig tävlingsverksamhet inom förbundet, men en tävling genomfördes på prov i maj 2008, [Northern Light Cup \(tävlingskalender\)](#). Frågor om Line dance och DSF besvaras av [Ingrid Ryrholm](#).

Line dance - en mångfasetterad dans

LD är en oerhört mångfasetterad verksamhet. Under namnet samlas allt mellan de mest anspråkslösa fritidsaktiviteter till dans på elitnivå. De finns mycket enkla danser som kan utövas av små barn, seniorer eller rörelsehindrade personer. Det finns oerhört tekniskt och estetiskt krävande koreografier som få dansare klarar av. Tack vare koreografer skolade i klassiskt, latinamerikansk, jazz-, disco-, folk- eller street dance uppstår det en otrolig rikedom av mycket bra Line danser i alla tänkbara stilar. Den folkliga Country & Western stilen har allt mindre inflytande över LD. Till somligas glädje och andras sorg.

Line dance - en folkrörelse

Line dance är framförallt oerhört generös och anpassningsbar. Till exempel finns det knappt någon annan dansstil som lämpar sig så för t ex [Dansens dag](#) eller gymnastiklektionen i grundskolor alternativt gymnasieskolor. I andra länder är Line dance en folkrörelse och är på väg att bli det i Sverige också. Med sin välkomnande och folkliga framtoning är Line dance synnerligen lämplig att återuppväcka intresset i dans hos stora folkgrupper.

Text: Nicholas Cort

Line dance Sweden © DSF 2007